

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missæ Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. II. De ingressu Sacerdotis ad Altare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48307)

de audienda Missa, aut Regulæ vel Fundationi Beneficij satisfaciendum sit. Verùm Tamburinus l. 1. c. 3. §. 1. n. 3. q. 5. concedit, licitum esse sine una è minoribus vestibus, v. g. Cingulo aut Manipulo celebrare, præcisè ob fervorem devotionis, necessitatem audiendi Sacri, acquisitionem Stipendij, si non sit dives Sacerdos. 5. Quando deest Cingulum, posse illius loco Stolam accipi; aut, si Stola desit, Manipulum pro Stola usurpari, uti P. Gobat & Laym. ll. cc. concedunt.

TITULUS II.

DE INGRESSU SACERDOTIS
AD ALTARE.

I. Sacerdos omnibus Paramentis indutus, accipit manu sinistrâ Calicem, ut suprâ præparatum, s. quem portat elevatum ante pectus, bursam manu dextra super Calice tenens, t. & factâ reverentiâ u. Cruci vel imagini illi, x. quæ in Sacristia erit, capite cooperto accedit ad Altare, Ministro cum Missali, & aliis ad celebrandum necessariis. y. (nisi antè fuerint præparata) præcedente, superpelliceum induto; z. procedit autem oculis demissis, incessu gravi, erecto corpore. Si verò contigerit eum transire ante Altare majus, capite cooperto faciat ad illud reverentiam. a. Si ante locum Sacramenti, genuflectat. b. Si ante Altare, ubi celebratur Missa, in qua elevatur, vel tunc ministratur Sacramentum c. similiter genuflectat, & detecto capite illud adoret, nec antè surgat, quàm Celebrans deposuerit Calicem super Corporale. d.

s. Qui, si remotior sit à loco, ubi stat Sacerdos Celebraturus, juxta praxin illorû, qui vestium Sacrarû integritati consulere volunt, eundem accipit, & in mensa, ex qua Paramenta accipiebat, collocat antè, quam Casulam induat, ne, si post eam acceptam primùm Calicem arripiat, Casulam loco Paramentorum affricans corrumpat.

T. Com-

T. Communis consuetudo habet, ut strophium munda-
 dum pro detergendis aut purgandis, si opus est, naribus supra
 bursam collocetur; quæ vel ex eo capite tolerari facilius po-
 test, quòd olim, ut supra insinuatum est, Manipulus eum in
 finem fuerit adhibitus. Alij tamen, ne Strophium tale su-
 per Altare (in quo nihil ad Sacrificium non pertinens collo-
 cari deberet) ponere cogantur, illud explicatum sub Casula
 ex Cingulo suspendunt, ut, si necessitas exigat, servire possit,
 quod ijs maximè suadendum, qui catarrho aut pithuita la-
 borant, atque adeò strophium non parùm fœdant, & commu-
 culant, ut non deceat illa super Altare ponere.

V. Profundâ intellige, quod semper observandum est,
 quando Cruci fit reverentia.

X. Unde curandum est, ut semper in Pariete loco Para-
 mentorum opposito Crux aliqua vel imago suspendatur.

Y. Puta urceolis, mantili pro extergendis manibus, ce-
 reis &c. quæ tamen omnia prius in Altari rectius collocantur.

Z. Quod maioris honestatis causâ omnino decet fieri; si
 tamen commodè haberi non possit, aut alia rationabilis cau-
 sa suadeat non adhibendum esse, poterit Minister in ordina-
 rio vestitu ministrare, sicut in Hispania passim etiam Magni
 Domini ministrant.

A. Iterum profundam intellige, cum ordinariè ibi Crux
 etiam exposita prosteret, cui semper, ut supra dictum, profun-
 da reverentia facienda est.

B. Unicum scilicet, quod tamen dum flectit, communior
 praxis habet, ut caput detegatur, quod nostræ Germaniæ
 specialiter à Sede Romana concessum est, ob Hæreticos &
 alios, qui scandalizari possent, si Sacerdos ante Venerabile
 transeuntes, & caput non aperientes viderent.

C. Per hoc verbum *Ministratur*, videtur sat clarè signi-
 ficari, utrumque genuflectendum esse, quando Celebrans
 Communionem distribuit sub Sacro; alioqui enim frustra-
 neum esset illud verbum *Ministratur*; sed hoc ad summum
 intelligi potest, quando uni tantum vel alteri Personæ Sacra-
 mentum ministratur; si enim longior foret Communio, uti-
 que hæc Rubrica non exigeret continuari genuflexionem
 usque ad finem illius.

D. Gavantus p. 2. tit. 2. lit. E. putat, Sacerdotem, si ante
 Altare,

Altare, in quo exposita sit Reliquia insignis illius Sancti, de quo fit Festum, transeat, etiam aperiendum caput, & profundam inclinationem faciendam esse; sed, si Rubricæ ipsi SS. Sacramento negant aptionem capitis, quantò magis talibus Reliquijs negabunt? sufficeret ergo in tali casu inclinatio profunda, exceptis ijs locis, in quibus etiam ipsi SS. Sacramento caput detegitur, in his enim hæc Cæremonia etiam Reliquijs dictis exhiberi posset.

II. Cùm pervenerit ad Altare, stans ante illius infimum gradum, caput detegit, birretum Ministro porrigit, & Altari seu imagini Crucifixi desuper positæ profundè inclinat. Si autem in eo *e.* sit Tabernaculum sanctissimi Sacramenti, genuflectens debitam facit reverentiam. Tunc ascendit ad medium Altaris, ibi ad cornu Evangelij sistit Calicem, extrahit Corporale de Bursa, quod extendit *f.* in medio Altaris, & super illud Calicem velo cooperatum collocat. *g.* Bursam autem ad cornu Evangelij. *h.* Si in Altari Paramenta accepit, hoc idem facit, antequam descendat ab Altari, *i.* ut Missam inchoet.

E. Unde, si ad latus in Pariete sit SS. Sacramentum, non debet tunc illi fieri genuflexio, ut aliqui non bene faciunt, sed Altari, quia non ad Sacramentum, sed ad Altare in tali casu accedit.

F. Ita, ut ora Corporalis oram Altaris tangat. Quòd si Corporale, ut plerumque fit, Cruce in aliqua parte mediæ extremitatis signatū sit, convenit illā partē oræ Altaris obverti, ut monet Gavantus p. 2. tit. 2. lit. 1. ex Actis Mediolanensibus.

G. Quia, cùm Calix Mysterium Passionis repræsentet, decet illum abscondi, donec ad initium Offertorij illud Mysterium repræsentari incipiat.

H. Quod, sicut alia pleraque in Missa, dextrâ manu, reverentiæ causâ fieri convenit.

I. Nisi antè, quàm Paramenta acceperit, id fecerit, ut multi facere solent.

III. Col-

III. Collocato Calice *k.* in Altari, accedit ad cornu Epistolæ, *l.* Missale super cussino *m.* aperit, reperit Missam, & signacula suis locis accommodat. *n.* Deinde rediens ad medium Altaris, facit primùm Cruci reverentiâ, *o.* vertens se ad cornu Epistolæ, *p.* descendit ad infimum gradum Altaris, ut ibi faciat Confessionem.

K. Quod ita facit, ut manu sinistra sub velo Calicem apprehendat, & non velum cum Calice, ne velum in plicis comprimatur.

L. Ita tamen, ut priùs profundam reverentiam faciat Cruci, ut monet Gavantus ex libello Cærem. Missæ edito Romæ 1628. & meritò, quia, sicut SS. Sacramento exposito fit genuflexio, quoties accedit, vel recedit à medio, ita Cruci quoque in simili casu profunda saltem reverentia facienda est.

M. Vel pulpito, quod alicubi pro cussino adhibetur, neque enim hic cussinus determinatè adhibendus præscribitur, sed potiùs ex communiore praxi usurpatus supponitur.

N. Cùm hoc ipsum jam supra Rubricæ fieri præceperint antè, quàm Sacramenta acciperet Sacerdos, videtur hinc supervacanea esse signaculorum dispositio; sed dici fortè possent, Rubricam supra supposuisse, quòd signacula ita sint disponenda, ut omnia ad imam oram Missalis, & intra illud secundùm superiores partes clausa dependeant; hinc verò ad laterus extrahantur, ut citiùs & faciliùs à reliquis signaculis dignosci, locique signati reperiri queant.

O. Aliqui hinc ante descensum intentionem faciunt non nihil subsistentes, quod non videtur esse contra Rubricas, modò postea descensuri iterum reverentiam Cruci faciant.

P. Quod semper facit, quoties se vertit, eò quòd dextrum latus sit honestiùs, atque adeò ad illud quoque priùs confessionem fieri conveniat.

IV. In Missa solemni Missale apertum super Altare, Calix verò & alia necessaria præparentur in Credentia *q.* cooperta linteo, antequam Sacerdos veniat ad Altare. Ipse autem *r.* procedit cum Dia-

cono & Subdiacono, qui capite cooperto simul cum
eo tenent manus junctas ante pectus. Acolythi. s.
verò ante eos deferunt candelabrum candelis ac-
censis, quæ deinde collocantur t. super Credentia,
& , cùm pervenerit ad infimum gradum Altaris, ibi
medius inter Diaconum à dextris, & Subdiaconum
à sinistris, antequam ascendat ad Altare, facit cum
ipsis (ut infra) Confessionem.

Q. Id est, in mensa brevi, demissa, simplice à latere Epi-
stolæ posita, sine gradibus, sine Cruce vel imaginibus, co-
operta linteo usque ad terram undequaque pendente, uti Cæ-
tem. Episc. l. 1. c. 12. describit. Per necessaria autem, quæ
ibi poni jubentur, intelligantur Missale unum vel duo pro
Sacerdote & Ministris, Velum longum pro Subdiacono,
Pelvicula cum urceolis & manutergio, Calix cum Purifica-
torio, Hostia in Patena, Palla, Velo, Bursa, Corporali. Ca-
lix autem erit in medio Credentiæ, cætera hinc inde.

R. Ita tamen, ut, antequam è Sacristia exeat, capite
aperto imponat incensum in thuribulum, ministrante Dia-
cono naviculam, & Thuriferario thuribulum, cum benedi-
ctione, eo prorsus modo, qui aliàs adhiberi consuevit.

S. Acolythi, seu latinè Ceroferrarij, quantum fieri potest,
pares sint in statura, ut candelabra sint æqualia in motu; sed
& sic eadem portent, ut à dextra parte incedens, dextram
modo medij candelabri, & sinistram pedi ejusdem apponat;
contrarium verò faciat, qui à sinistris incedit.

T. Gavantus p. 2. tit. 2. lit. B. vult eas in anterioribus
Credentiæ cornibus collocari, tum ut sit differentia inter
hæc & Altaris candelabra; tum ut ad usum magis expedita
sint Acolythis.

TITULUS III.

DE PRINCIPIO MISSÆ, ET CON- FESSIO NE FACIENDA.

I. Sacerdos, cùm primùm descenderit sub u. in-
fimum gradum Altaris, convertit se x. ad
ipsum